

Remissvar

Sida	1(10)
Datum	2019-12-19
Diariennr	1.6-332/2019
Handläggare	Patricia Helanow
Versionsnr	1.0
Godkänd av	VD

Infrastrukturdepartementet
Att: Mari Mild
103 33 Stockholm
Insänt via e-post till:
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.d.remissor@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian ”Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation”

AB Stokab (”Stokab”) har tagit del av promemorian *Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation* (”Direktivet”), med diarienummer I2019/02319/D, som Infrastrukturdepartementet remitterade den 30 augusti 2019 (”Promemorian”).

Promemorian föreslår en ny lag som ersätter den nuvarande lagen om elektronisk kommunikation. Den nya lagen genomför EU:s direktiv om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation. Lagen syftar till att enskilda och myndigheter ska få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer för alla när det gäller urvalet av elektroniska kommunikationstjänster samt deras pris, kvalitet och kapacitet.

Stokab får härmed inkomma med följande yttrande.

1 Inledning

Stokab ägs av Stockholms stad och verkar främst inom Stockholms kommun. Stokab är inte en vertikalt integrerad operatör, utan tillhandahåller endast svartfiber med tillhörande passiva installationer som upplåts på likvärdiga villkor till såväl grossistkunder på marknaden för elektronisk kommunikation som företag och institutioner på andra marknader (enbart B2B). Stokab är således ett renodlat grossistföretag.

Nedan följer Stokabs synpunkter och förslag på utvalda avsnitt i Promemorian. De kommenterade avsnitten anges med den avsnittsrubrik och det avsnittsnummer som tillämpas i Promemorian.

2 Företag som endast bedriver grossistverksamhet (avsnitt 15.17)

2.1 Andra skyldigheter för företag som endast bedriver grossistverksamhet

Artikel 80 i Direktivet föreskriver en lättnad i regleringsbörda för företag med betydande marknadsinflytande (SMP-företag) som endast bedriver grossistverksamhet, d.v.s. företag som bedriver verksamhet uteslutande på grossistmarknader för elektroniska kommunikationstjänster och som således är frånvarande från alla slutkundsmarknader för elektroniska kommunikationstjänster.

Som framgår av inledningen ovan tillhandahåller Stokab endast svartfiber med tillhörande passiva installationer som upplåts på likvärdiga villkor till såväl grossistkunder på marknaden för elektronisk kommunikation som företag och institutioner på andra marknader. Stokab är således ett sådant renodlat grossistföretag som avses i artikel 80.

Bakgrunden till artikel 80 och de regleringslättnader denna föreskriver är att nätägare vars affärsmodell är begränsad till tillhandahållande av grossisttjänster bidrar till skapandet av en välfungerande grossistmarknad, med positiva effekter på konkurrensen och möjligheten till innovationer i samtliga efterföljande led i värdekedjan. Mer specifikt så skapar en renodlad ”grossist-modell” incitament att ge tillträde till infrastrukturen till så många som möjligt, eftersom varje uthyrd fiberförbindelse bidrar till den underliggande infrastrukturinvesteringen samtidigt som investeringar högre upp i värdekedjan främjas. Operatörer som helt eller i delar är vertikalt integrerade har tvärtom inbyggda incitament att inte ge sådant tillträde till fördel för att själv kunna sälja mer förädlade tjänster. Grossistföretags affärsmodell kan därutöver vara attraktiv för potentiella investerare i mindre volatila infrastruktur tillgångar och med ett mer långsiktigt perspektiv på anläggningen av nät med mycket hög kapacitet. Sådana affärsmodeller kan således också ha positiva effekter på utbyggnad av och investering i fibernät.

Genom artikel 80 beaktas således uttryckligen att sådana affärsmodeller där ett SMP-företag endast bedriver verksamhet på grossistmarknader för elektroniska kommunikationstjänster generellt sett: (i) främjar en fungerande grossistmarknad med positiva effekter på konkurrensen och därigenom även slutkundsnivån och (ii) har positiva effekter på utbyggnad av och investering i fibernät. Stokab har varit verksamt som ett renodlat grossistföretag i över 25 år och bolagets modell att tillhandahålla enbart svartfiber på lika villkor har skapat betydande samhällsnytta (enligt konservativa uppskattningar till ett värde om minst 16 miljarder kronor) genom att främja konkurrens, innovation och valfrihet. Stokab anser mot den bakgrunden att bestämmelsen om grossistföretag i artikel 80 är mycket positiv, då den underlättar för företag som Stokab att även fortsättningsvis kunna verka på marknaden och bidra till samhällsnytta och

konkurrens. Detta genom att bestämmelsen skapar förutsebarhet avseende tillträdeslagstiftningen för alla operatörer och deras investerare. Regulatorisk förutsebarhet är särskilt viktigt för grossistföretag, eftersom dessas investeringar utgör investeringar i grundläggande infrastruktur och därmed kräver ett långsiktigt perspektiv. Artikel 80 och implementeringen av denna är särskilt viktig i Sverige där det finns ett stort antal nätägare som tillämpar affärsmodeller som i hög grad separerar den grundläggande infrastrukturen från tjänsterna och där flertalet aktörer tillhandahåller svartfiber.

I Promemorian föreslås att följande bestämmelse som genomför artikel 80 i Direktivet införs i den nya lagen.

”En operatör som är ett sådant företag som avses i 7 § första stycket och som är ett företag som uteslutande är verksamt i grossistledet får åläggas andra skyldigheter än de som avses i 14 och 16 §§ eller skyldighet om rättvis och rimlig prissättning endast om det finns särskilda skäl.”

Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska det beaktas om det finns behov av ytterligare skyldigheter på grund av att villkor som operatören erbjuder medför konkurrensproblem till skada för slutanvändarna.

Operatören ska omgående anmäla ändrade omständigheter som påverkar bedömningen enligt första stycket till tillsynsmyndigheten.”

När det gäller bestämmelsens tillämpning välkomnar Stokab förtydligandet i Promemorian att ”regleringslättnader kan komma i fråga enbart i de fall det kan konstateras att ett SMP-företag faktiskt är helt oberoende från all verksamhet på slutkundsmarknader” och att ”myndighetens prövning [därför kommer] att innefatta en bedömning av om det helt kan sägas saknas incitament till diskriminering i efterföljande led”.¹ Detta är enligt Stokabs uppfattning i linje med vad som beskrivs i motiveringen till artikel 80 i Direktivet, d.v.s. grossistmodellen som sådan har positiva effekter för konkurrensen förutsatt att denna är ”genuin och det inte finns några incitament för diskriminering när det gäller tillhandahållare i efterföljande led”.²

Stokab anser dock att Promemorians förslag till bestämmelse inte korrekt återspeglar artikel 80 och dess innebörd avseende när regleringsmyndigheten får ålägga mer ingripande skyldigheter.

¹ Promemorian, sid. 228

² Direktivet, skäl 208

Av Direktivet (artikel 80.2) följer att för ett företag som endast är verksamt i grossistledet får regleringsmyndigheterna ”*införa enbart skyldigheter enligt artiklarna 70 och 73 eller i fråga om rättvis och rimlig prissättning [...]*”. Vidare framgår (artikel 80.4) att regleringsmyndigheterna, efter införandet av sådana skyldigheter och för det fall de villkor som företaget erbjuder leder till konkurrensproblem till skada för slutanvändarna, ska utvärdera om befintliga skyldigheter behöver ändras eller om en eller flera av de skyldigheter som anges i artikel 69, 71, 72 eller 74 behöver åläggas.

Innebörden av artikel 80 beskrivs enligt Stokab på ett korrekt sätt i Promemorian, i vilken anges att ”*utgångspunkten ska vara regleringslättnader för rena grossistföretag*”, men att ”*nationella regleringsmyndigheter [måste] kunna ingripa om konkurrensproblem har uppstått till men för slutanvändare*”.³ Detta överensstämmer också väl med Stokabs uppfattning om syftet med artikel 80 i Direktivet.

Stokab anser dock att Promemorians förslag till bestämmelse inte återspeglar ovanstående innebörd. Enligt förslaget får ett SMP-företag som uteslutande är verksamt i grossistledet åläggas andra skyldigheter än skyldigheter om icke-diskriminering och tillträde eller skyldighet om rättvis och rimlig prissättning endast om det finns särskilda skäl. Av förslaget till bestämmelse framgår inte tydligt att utgångspunkten är just att endast ett begränsat antal skyldigheter kan åläggas ett SMP-företag som uteslutande är verksamt i grossistledet. Det är först efter åläggandet av sådana skyldigheter och efter regleringsmyndighetens utvärdering av effekterna på slutkundsmarknaden av SMP-företagets agerande samt konstaterande att konkurrensproblem uppstått/sannolikt kommer att uppstå till skada för slutanvändarna, som åläggande av mer ingripande skyldigheter kan komma ifråga. Stokab anser att det är angeläget att detta tydliggörs i implementeringen av artikel 80, då den föreslagna bestämmelsen skapar osäkerhet om när ett åläggande av mer ingripande skyldigheter kan aktualiseras. Detta motverkar själva syftet med artikel 80 när det gäller att skapa regulatorisk förutsebarhet och därigenom ge grossistföretag större frihet att långsiktigt planera sin affärsverksamhet.

2.2 Särskilt om grossistföretag med enbart stora företagskunder

Vad gäller Promemorians beskrivning under ovan rubricerade avsnitt avseende innebörden av sista meningen i skäl 208 i Direktivet⁴, önskar Stokab anföra följande.

³ Promemorian, sid. 228

⁴ ”Ett företag som är verksamt på en grossistmarknad och som levererar slutkundstjänster uteslutande till företagsanvändare som är större än små och medelstora företag bör betraktas som ett rent grossistföretag.”

Som beskrivits tidigare i yttrandet tillhandahåller Stokab endast svartfiber med tillhörande passiva installationer. Svartfiber är en oförädlad fiberprodukt som kräver vidare förädling för att ”aktiveras” och för att kunna bära och transportera olika elektroniska kommunikationstjänster. Svartfiber skiljer sig således från övriga förädlade och ”aktiva” fiberprodukter högre upp i värdekedjan.

Stokab tillhandahåller svartfiber på likvärdiga villkor såväl till grossistkunder på marknaden för elektronisk kommunikation som till företag och institutioner på andra marknader – samma grossistprodukt tillhandahålls alltså till två olika kundsegment; i) operatörer och ii) företag och institutioner. Att nätägare – även sådana som endast bedriver grossistverksamhet - tillhandahåller svartfiber inte bara till operatörer utan även direkt till företag och institutioner är än så länge något som är ovanligt inom EU. Att företag och institutioner ges möjlighet att själva hyra svartfiber och därefter välja om de i egen regi vill förädla svartfibern vidare genom att aktivera den eller om de vill upphandla detta och andra tjänster högre upp värdekedjan i full konkurrens, ökar såväl valfriheten för företag som konkurrensen i efterföljande led.

Stokab anser att skrivningen i skäl 208 i Direktivet och Promemorians beskrivning av dess innebörd riskerar att ge upphov till osäkerhet avseende när ett SMP-företag som endast bedriver grossistverksamhet kan tillhandahålla fiberprodukter direkt till företagskunder inom ramen för artikel 80. I Promemorian anges att *”Den idé som detta ger uttryck för framstår dock som motiverad på så sätt att stora företagskunder genom sin motverkande köpmakt i allmänhet är mindre utsatta för konkurrensproblem. Ett betraktelsesätt som innebär att vissa stora företagskunders inköp av insatsprodukter sker på en annan marknad än slutkundsmarknaden för privatpersoner kan inte helt uteslutas. Vilken betydelse skältexten om företagskunder har får vid behov avgöras i det enskilda fallet.”* Det är naturligtvis så att en grossistprodukt som svartfiber är en grossistprodukt oavsett om den tillhandahålls till operatörer eller direkt till företag (oavsett storlek) – det är fortfarande samma oförädlade grossistprodukt. Följaktligen är ett företag som endast tillhandahåller svartfiber, oberoende av till vilket kundsegment (operatörer eller företag och institutioner), att anse som ett företag som endast bedriver grossistverksamhet enligt artikel 80. Detta kan tyckas självklart, men det bör tydligt framgå i implementeringen av artikel 80 att SMP-företag som endast bedriver grossistverksamhet omfattas av artikel 80 oberoende av till vilket kundsegment (operatörer eller företag och institutioner) grossistprodukten tillhandahålls.

3 Tillträde till nät närmast slutanvändaren (avsnitt 15.19)

3.1 Tillträde till ledningar, kablar och tillhörande faciliteter inuti byggnader eller fram till den första koncentrationspunkten eller distributionspunkten

När det gäller bestämmelserna om tillträde till fastighetsnät och implementering av artikel 61.3 första stycket i Direktivet har Stokab följande kommentarer.

Stokab instämmer med Promemorians beskrivning av att det nya sättet att adressera flaskhalsproblematiken som finns när det gäller fastighetsnät innebär att regleringsmyndigheterna ges verktyg att mer precist skraddarsy det tillträde som bäst åtgärdar ett identifierat konkurrensproblem på slutkundsnivå i ett enskilt fall. Genom att tillträdet kan inkludera tillhörande faciliteter, så som kopplingsskåp och utrustning, kan den ålagda skyldigheten anpassas till vad som behövs med avseende på tänkt förädlingsnivå på tillträdet. Stokab anser att detta är positivt då det kan möjliggöra att den valfrihet som Stokabs tillhandahållande av operatörsneutral svartfiber till fastigheten skapar även kan nå hela vägen fram till slutkunden. Detta gagnar konkurrensen och ökar valfriheten för slutkunderna.

3.2 Tillträde bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten

Artikel 61.3 andra stycket i Direktivet föreskriver en möjlighet att, under vissa förutsättningar, utvidga omfattningen av tillträdesskyldigheten som beskrivs i avsnitt 3.1 ovan till nätdelar bortom första koncentrations- eller distributionspunkten. En sådan tillträdesskyldighet får dock inte åläggas ett företag som endast bedriver grossistverksamhet och som tillhandahåller tillträde till ett nät med mycket hög kapacitet på rättvisa och icke-diskriminerande villkor. En tillträdesskyldighet ska dock få åläggas ett sådant grossistföretag beträffande ett nät som har finansierats med offentliga medel.

I Promemorian anges att ”*Offentliga medel kan vara statligt eller annat stöd, exempelvis från EU:s strukturfonder. Verksamhet som drivs i kommunal regi anses generellt vara offentligfinansierad.*”⁵ Stokab ställer sig, liksom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)⁶, frågande till denna bedömning i Promemorian att all verksamhet i kommunal regi ska anses vara offentligfinansierad. Detta skulle innebära att den verksamhet som bedrivs av kommunalt ägda stadsnät per automatik aldrig kan omfattas av det undantag

⁵ Promemorian, sid. 238

⁶ Se SKRs remissvar avseende *Genomförande av direktivet om inrättande av kodex för elektronisk kommunikation*, daterat 2019-12-13

för grossistföretag som följer av artikel 61.3 tredje stycket, trots att stadsnäten i Sverige tillämpar en affärsmodell som i hög grad separerar den grundläggande infrastrukturen från tjänster högre upp i värdekedjan. Detta är ett felaktigt antagande. Det kan inte vara avgörande vilken ägarform som verksamheten bedrivs i. Bedömningen avseende på vilka grunder ett nät ska anses vara finansierat med offentliga medel måste istället ta sin utgångspunkt i om investeringen utgör statligt stöd i EU-rättslig mening. Det framgår också av skälen till Direktivet att det är just statliga medel i statsstödsreglernas bemärkelse som avses.⁷

Som SKR redogör för i sitt remissvar så utgör ”*En kommunal bredbandsverksamhet [...] regelmässigt ett företag i EU rättslig mening och därmed är statsstödsreglerna tillämpliga på verksamheten. För att en åtgärd ska innebära statsstöd krävs bl.a. att den innebär en ekonomisk fördel för mottagaren. Beträffande åtgärder som ett offentligt organ vidtar i förhållande till sina företag görs bedömningen av om åtgärden innebär en ekonomisk fördel utifrån principen om den marknadsekonomiske investeraren. Principen innebär att en åtgärd, t.ex. tillhandahållande av kapital till verksamheten, innebär en ekonomisk fördel om en privat investerare inte skulle ha utfört åtgärden under motsvarande förutsättningar. Om företagets agerande och relationen till den offentlige ägaren är marknadsmässigt innebär alltså det faktum att verksamheten har en offentlig ägare inte att företaget får en ekonomisk fördel. Den relevanta frågan måste alltså vara om kommunen eller det kommunala bolagets investering i nätet är marknadsmässig. Investeringen utgör i så fall inget stöd i EU rättslig mening och det kommunala engagemanget bör då inte anses utgöra offentlig finansiering.*”

I Sverige finns ett stort antal kommunalägda stadsnät, vilka vanligtvis drivs på affärsmässiga grunder. Det är därför både felaktigt och problematiskt med Promemorians påstående att ett kommunalägt bolag per automatik ska anses vara offentligt finansierat. Som Svenska Stadsnätsföreningen har påpekat i sitt remissvar⁸ måste offentligt ägande och offentlig finansiering inom ramen för EU-statsstödsregler hållas isär.

Mot bakgrund av ovanstående anser Stokab att det bör tydliggöras att inskränkningen av undantaget för grossistföretag att kunna bli ålagda tillträdesskyldighet till nätdelar bortom första koncentrations- eller distributionspunkten i artikel 61.3 tredje stycket avser situationer där grossistföretaget mottagit statligt stöd i EU-rättslig mening.

⁷ Direktivet, skäl 155

⁸ Se Svenska Stadsnätsföreningens *Yttrande gällande genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation*, daterat 2019-12-02

4 Tillträde till infrastruktur för anläggning av nät (avsnitt 15.12)

Av artikel 72 i Direktivet följer att regleringsmyndigheterna får införa skyldigheter för ett SMP-företag att tillgodose varje rimlig begäran om tillträde till och användning av anläggningsinfrastruktur i situationer där nekat tillträde, eller tillträde som ges på orimliga villkor som ger en liknande verkan, skulle hindra uppkomsten av en marknad med hållbar konkurrens och inte ligga i slutanvändarnas intresse. Sådan anläggningsinfrastruktur inbegriper bl.a. kanalisation.

Motiven till artikeln (skäl 187 i Direktivet) är att tillgångar i anläggningsinfrastruktur anses ha stor betydelse för en framgångsrik utbyggnad av nya nät varför det behövs motsvarande bestämmelser om tillträde till fysisk infrastruktur som fastställs i Utbyggnadsdirektivet⁹ även för SMP-företag. Som förklaras i Promemorian är regleringen i Utbyggnadslagen¹⁰, vilken implementerar Utbyggnadsdirektivet, nämligen utformad så att den inte ska tillämpas när rätt att begära tillträde till infrastrukturen föreligger enligt ett beslut som har fattats med stöd av lagen om elektronisk kommunikation. Detta innebär att tillträde till ett SMP-företags anläggningsinfrastruktur som regel inte kan begäras enligt Utbyggnadslagen.¹¹

För företag som – liksom Stokab - endast bedriver grossistverksamhet, följer av artikel 80 i Direktivet att regleringsmyndigheterna enbart får införa skyldigheter enligt artiklarna 70 (skyldigheter avseende icke-diskriminering) och 73 (skyldigheter avseende tillträde till och användning av specifika nätelement och tillhörande faciliteter) eller i fråga om rättvis och rimlig prissättning. Skyldigheter att ge tillträde till infrastruktur för anläggning av nät enligt artikel 72 kan således som huvudregel inte åläggas SMP-företag som endast bedriver grossistverksamhet, utan kan komma ifråga endast om företagets agerande medför att konkurrensproblem har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå till skada för slutanvändarna.

Oaktat detta anser Stokab att det bör förtydligas att en rimlig begäran om tillträde enligt Promemorians förslag till ny bestämmelse ska tolkas på samma sätt som enligt Utbyggnadslagen, d.v.s. ett begärt tillträde till infrastruktur för anläggning av nät är inte att anse som rimligt om företaget t.ex. erbjuder tillträde till svartfiber på rättvisa och

⁹ Europaparlamentets och rådets underliggande direktiv 2014/61/EU av den 15 maj 2014 om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation ("Utbyggnadsdirektivet")

¹⁰ Lag (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät ("Utbyggnadslagen")

¹¹ Se prop. 2015/16:73 s. 28 f.

rimliga villkor.¹² Anledningen till detta är att ett sådant s.k. alternativt tillträde anses tillgodose det underliggande ändamålet med en begäran om tillträde till infrastruktur för anläggning av nät. Detta undantag att ge tillträde i Utbyggnadslagen är särskilt viktigt i Sverige där det har utvecklats affärsmodeller som i hög grad separerar den grundläggande infrastrukturen från tjänsterna och där flertalet aktörer tillhandahåller svartfiber. Ett åläggande av tillträdesskyldighet till t.ex. kanalisation även i fall när tillträde till svartfiber erbjuds, skulle hämma konkurrensen på tjänstenivån. Detta eftersom en av skillnaderna mellan att upplåta kanalisation och svartfiber är att svartfiber i princip kan erbjudas till ett obegränsat antal aktörer över tid, medan en infrastruktur som kanalisation alltid har rent fysiska begränsningar och således endast kan erbjudas till ett fåtal aktörer.

Mot ovanstående bakgrund samt för att uppnå en enhetlig och koherent tillämpning av telekomregelverket, anser Stokab således att det bör förtydligas att förslaget till ny bestämmelse ska tolkas på samma sätt som enligt Utbyggnadslagen när det gäller vad som anses utgöra en rimlig begäran om tillträde. Stokab delar därutöver Promemorians bedömning att *”Det torde för närvarande på många håll finnas en begränsad efterfrågan på att anlägga parallella fiberaccessnät fram till slutkunderna”*, detta just eftersom tillgången till svartfiber överlag är god i Sverige.

5 Kontroll av säkerhetsarbetet (avsnitt 18.2)

Det är av yttersta vikt för Stokab att säkerställa en hög nivå på säkerheten i bolagets verksamhet. Säkerhetsarbetet är ständigt pågående och genomsyrar hela verksamheten. I detta arbete sker samverkan med såväl kunder som myndigheter, exempelvis Post och Telestyrelsen (*”PTS”*), vilket bidrar till en kontinuerlig förbättring av säkerhetsarbetet. Stokab anser således att säkerhetsaspekter är självskrivna för telekommarknadens aktörer och att säkerhetsgranskningar i sig är en naturlig del av PTS tillsynsarbete.

Av artikel 41.2b i Direktivet följer att operatörer ska *”underkasta[r] sig en säkerhetsgranskning som utförs av ett kvalificerat oberoende organ eller en behörig myndighet”* samt att *”kostnaderna för säkerhetsgranskningen ska betalas av [operatören]”*. I Promemorians förslag till implementering av artikeln ska tillsynsmyndigheten få förplikta den som tillhandahåller ett allmänt elektroniskt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst att på sin egen bekostnad låta ett oberoende organ utföra en säkerhetsgranskning av hela eller delar av verksamheten och att redovisa resultatet av granskningen för tillsynsmyndigheten.

¹² 2 kap. 1 § punkten 7 Utbyggnadslagen

I Promemorians motivering till bestämmelsen anges att ”avsikten är [alltså] inte att säkerhetsgranskningar ska åläggas regelmässigt så att tillsynsmyndigheten använder konsulter som ersättning för förmågor som bör finnas inom myndigheten”. Det framgår dock inte varför vissa säkerhetsgranskningar ska hanteras på annat sätt än annan tillsyn av som utförs av PTS.

Förslaget om oberoende säkerhetsgranskning motsvarar nuvarande bestämmelsen i Ramdirektivet artikel 13 b punkt 2¹³. I samband med implementeringen av denna bestämmelse i svensk rätt anförde utredaren följande.

”Tillsynsmyndigheten [har redan] en möjlighet att själva utföra säkerhetsgranskning av aktören, så länge säkerhetsgranskningen utgör en kontroll över att lagens krav om vidtagna säkerhetsåtgärder är uppfyllda.../... Den säkerhetsgranskning som avses i artikel 13b torde endast kunna avse en kontroll att aktören uppnår de krav kring säkerhet som ställs enligt lagen, och specifikt dem som ställs i enlighet med ramdirektivets artikel 13a. Kraven i ramdirektivets artikel 13b i fråga om att företag ska kunna underkasta sig en säkerhetsgranskning uppfylls därför genom de ändringar av LEK som inför direktivets säkerhetskrav. Slutligen anges också i artikel 13b.2 b i ramdirektivet att säkerhetsgranskningen ska bekostas av aktören. Eftersom säkerhetsgranskningen i svensk lagstiftning ska utföras genom sedvanliga tillsynsåtgärder är det mindre lämpligt att kostnaden för tillsyn av ett viss enskilt företag direkt ska bekostas i särskild ordning av det företaget. En stor del av PTS tillsynsverksamhet finansieras redan av avgifter som betalas av de företag som anges i artikel 13b.2 i ramdirektivet. Därmed uppfylls finansieringskravet enligt direktivet i Sverige.”¹⁴ (Stokabs understrykning.)

Mot bakgrund av detta ställningstagande kom bestämmelsen inte att införas i svensk lag.¹⁵

Stokab anser att det saknas skäl att nu göra annan bedömning i denna fråga än den som redogjorts för ovan. Stokab instämmer i slutsatsen att det är mindre lämpligt att operatörer, utöver de avgifter som de redan betalar till PTS, som bl.a. är avsett att täcka myndighetens kostnader för tillsyn, även skulle tvingas stå för kostnaden för extern revision som myndigheten, inom ramen för sitt tillsynsarbete, förpliktigar operatören att genomgå.

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (**Ramdirektiv**)

¹⁴ SOU 2010:19, sid. 230

¹⁵ Prop 2010/11:115, sid. 125 ff